

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาคผนวก	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฏ
อักษรย่อ	ตม
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	3
ลักษณะทางพฤกษศาสตร์	3
การเพาะปลูกมะเขือเทศ	3
องค์ประกอบทางเคมีของผลมะเขือเทศ	6
กากมะเขือเทศ	8
แหล่งของสารสี	13
ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้สีของแคโรทีนอยด์	14
ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ของแคโรทีนอยด์ในสัตว์ปีก	16
การนำกากมะเขือเทศมาใช้เป็นอาหารสัตว์	20
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง	23
อุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา	23
วิธีการทดลอง	26
การหาค่า ME ของกากมะเขือเทศในไก่และเป็ด	26
การประเมินสมรรถภาพการผลิตในสัตว์ปีกประเภทต่างๆ	28
การวิเคราะห์ผลทางสถิติ	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดลอง	36
องค์ประกอบทางเคมีของกากมะเขือเทศ	36
ค่าพลังงานใช้ประโยชน์ของกากมะเขือเทศ	37
การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารไก่เนื้อ	38
การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารไก่ไข่	43
การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารเป็ดไข่	47
บทที่ 5 วิจัยรณัและสรุปผลการทดลอง	54
วิจัยรณัผลการทดลอง	54
องค์ประกอบทางเคมีของกากมะเขือเทศ	54
ค่าพลังงานใช้ประโยชน์ของกากมะเขือเทศ	54
การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารไก่เนื้อ	56
การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารไก่ไข่	58
การใช้กากมะเขือเทศเป็นอาหารเป็ดไข่	60
สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	61
เอกสารอ้างอิง	63
ภาคผนวก	73
ประวัติผู้เขียน	96

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. ปริมาณการผลิตมะเขือเทศสดและส่งโรงงานของประเทศไทย ในปีเพาะปลูก 2536/2537	5
2. พื้นที่เพาะปลูกและปริมาณการผลิตมะเขือเทศส่งโรงงานในเขตภาคเหนือ ปีเพาะปลูก 2542/2543 ถึง 2544/2545	6
3. คุณค่าทางโภชนาของมะเขือเทศเมื่อคิดเป็นร้อยละของน้ำหนักสดและน้ำหนักแห้ง	7
4. ปริมาณรงควัตถุในมะเขือเทศระยะต่าง ๆ	8
5. องค์ประกอบทางเคมีของกากมะเขือเทศชนิดเมล็ด ผิวเปลือกและ ผิวเปลือกปนเมล็ดเปรียบเทียบกับกากถั่วเหลือง	9
6. ชนิดและปริมาณของแคโรทีนอยด์ที่มีในธรรมชาติ	14
7. อิทธิพลของกรดไขมันประเภทสายสั้นและสายยาวต่อประสิทธิภาพ การดูดซึมของลิพิดอื่นในพลาสมาของไก่	18
8. ส่วนผสมและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองไก่เนื้อช่วงอายุ 8-21 วัน.	31
9. ส่วนผสมและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองไก่เนื้อช่วงอายุ 22-42 วัน.	32
10. ส่วนผสมและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองไก่เนื้อช่วงอายุ 43-49 วัน.	33
11. ส่วนผสมและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองไก่ไข่ในช่วงอายุ 36-48 สัปดาห์.	34
12. ส่วนผสมและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองเปิดไข่ในช่วงอายุ 96-112 สัปดาห์.	35
13. องค์ประกอบทางโภชนาของกากมะเขือเทศตากแห้งเทียบกับกากถั่วเหลือง	36
14. ค่าพลังงานใช้ประโยชน์ได้แบบปรากฏและแท้จริง (AME และ TME) ของกากมะเขือเทศเมื่อศึกษาในไก่และเปิด	37
15. ค่า AME (kcal/g. DM) ของอาหารและกากมะเขือเทศที่ศึกษาในไก่เพศผู้จากวิธี การแทนที่ในอาหารฐานระดับต่างๆ เปรียบเทียบกับวิธีกรอกกากมะเขือเทศทางปาก	38
16. สมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อที่อายุ 7 สัปดาห์ เมื่อเลี้ยงด้วยอาหารที่มี กากมะเขือเทศระดับต่างๆ	39
17. สมรรถภาพการผลิตของไก่เนื้อในแต่ละช่วงอายุ เมื่อเลี้ยงด้วยอาหาร ที่มีส่วนผสมของกากมะเขือเทศระดับต่างๆ	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18. เฟอร์ซินต์ซาค น้ำหนักอวัยวะภายใน เนื้อหน้าอกและนองของไก่เนื้อ เมื่อเลี้ยงด้วยอาหารที่มีส่วนผสมของกากมะเขือเทศระดับต่างๆ เป็นเวลา 6 สัปดาห์	41
19. ต้นทุนค่าอาหารในการผลิตไก่เนื้อที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมซึ่งมีกากมะเขือเทศที่ระดับต่างๆ ระหว่างช่วงอายุ 2-7 สัปดาห์	43
20. สมรรถภาพการผลิตของไก่ไข่ที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมกากมะเขือเทศที่ระดับต่างๆ ในช่วงไก่อายุ 36-48 สัปดาห์	45
21. ต้นทุนการผลิตไข่ไก่เมื่อเลี้ยงด้วยอาหารผสมกากมะเขือเทศที่ระดับต่างๆ ในช่วงไก่อายุ 36-48 สัปดาห์	47
22. สมรรถภาพการผลิตของเป็ดไข่ที่เลี้ยงด้วยอาหารที่เสริมด้วยมะเขือเทศสด และกากมะเขือเทศตากแห้งที่ระดับต่างๆ ระหว่างช่วงอายุ 96-100 สัปดาห์	49
23. สมรรถภาพการผลิตของเป็ดไข่ที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมกากมะเขือเทศที่ระดับต่างๆ ในช่วงอายุ 96-112 สัปดาห์ โดยไม่มีกลุ่มที่ให้กินมะเขือเทศสด	50
24. ความเข้มของสีไข่แดงเมื่อเลี้ยงด้วยอาหารผสมกากมะเขือเทศและมะเขือเทศสดในเป็ดไข่ช่วงอายุ 96-112 สัปดาห์	52
25. ต้นทุนการผลิตไข่เป็ดเมื่อเลี้ยงด้วยอาหารผสมกากมะเขือเทศตากแห้งระดับต่างๆ ในช่วงอายุ 96-112 สัปดาห์	53
26. ปริมาณโภชนะที่ไก่เนื้อได้รับเมื่อเลี้ยงด้วยอาหารที่มีกากมะเขือเทศระดับต่างๆ ในช่วงอายุ 2-7 สัปดาห์	57
27. ปริมาณโภชนะที่ไก่ไข่ได้รับต่อวันเมื่อเลี้ยงด้วยอาหารที่มีกากมะเขือเทศระดับต่างๆ ในช่วงอายุ 36-48 สัปดาห์	59
28. ปริมาณโภชนะที่เป็ดไข่ได้รับต่อวันเมื่อเลี้ยงด้วยอาหารที่มีกากมะเขือเทศระดับต่างๆ ในช่วงอายุ 96-112 สัปดาห์	61

สารบัญภาคผนวก

ตารางภาคผนวก	หน้า
ก. 1 ส่วนประกอบและคุณค่าทางโภชนาของอาหารทดลองที่ใช้หาค่า ME สำหรับไก่เพศผู้	74
ก. 2 อาหารที่กิน สิ่งขับถ่าย ค่าพลังงานรวมในกากมะเขือเทศ และในสิ่งขับถ่ายของสัตว์ตัวที่ได้รับกากมะเขือเทศ และตัวที่อดอาหาร	75
ก. 3 การคำนวณค่า AME ของกากมะเขือเทศในไก่และเปิดแต่ละตัวโดยวิธี กรอกกากมะเขือเทศเข้าทางปาก	76
ก. 4 การคำนวณค่า TME ของกากมะเขือเทศในไก่และเปิดแต่ละตัวโดยวิธี กรอกกากมะเขือเทศเข้าทางปาก	77
ก. 5 ปริมาณอาหารที่กินและมูลที่ขับออกคิดเป็นน้ำหนักสดและน้ำหนักแห้ง ของไก่ที่ได้รับอาหารมีกากมะเขือเทศแทนที่อาหารฐานระดับต่างๆ	79
ก. 6 การคำนวณค่า AME จากอาหารทดลองทั้ง 4 สูตรในระยะเวลาต่างๆ	80
ข. 1 ANOVA: น้ำหนักตัวเพิ่มของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 2-3	82
ข. 2 ANOVA: น้ำหนักตัวเพิ่มของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 4-6	82
ข. 3 ANOVA: น้ำหนักตัวเพิ่มของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 7	83
ข. 4 ANOVA: น้ำหนักตัวเพิ่มของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 2-7	83
ข. 5 ANOVA: ปริมาณอาหารที่กินของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 2-3	83
ข. 6 ANOVA: ปริมาณอาหารที่กินของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 4-6	84
ข. 7 ANOVA: ปริมาณอาหารที่กินของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 7	84
ข. 8 ANOVA: ปริมาณอาหารที่กินของไก่เนื้อในช่วงสัปดาห์ที่ 2-7	84
ข. 9 ANOVA: อัตราการแลกน้ำหนักของไก่เนื้อช่วงสัปดาห์ที่ 2-3	85
ข. 10 ANOVA: อัตราการแลกน้ำหนักของไก่เนื้อช่วงสัปดาห์ที่ 4-6	85
ข. 11 ANOVA: อัตราการแลกน้ำหนักของไก่เนื้อช่วงสัปดาห์ที่ 7	85
ข. 12 ANOVA: อัตราการแลกน้ำหนักของไก่เนื้อช่วงสัปดาห์ที่ 2-7	86
ข. 13 ANOVA: เปอร์เซ็นต์ซากของไก่เนื้อ	86
ข. 14 ANOVA: ขนาดก้นของไก่เนื้อ	86
ข. 15 ANOVA: เครื่องในรวมของไก่เนื้อ	87
ข. 16 ANOVA: เนื้อหน้าอกของไก่เนื้อ	87
ข. 17 ANOVA: ขนาดตับของไก่เนื้อ	88

สารบัญภาคผนวก (ต่อ)

ตารางภาคผนวก	หน้า
ข. 18 ANOVA: น่องของไก่เนื้อ	88
ข. 19 ANOVA: น้ำหนักตัวเพิ่มของไก่ไข่	88
ข. 20 ANOVA: ค่า Haugh unit ของไก่ไข่	89
ข. 21 ANOVA: ความถ่วงจำเพาะของไข่ไก่	89
ข. 22 ANOVA: สีไข่แดงของไข่ไก่	89
ข. 23 ANOVA: ความหนาเปลือกไข่ของไข่ไก่	90
ข. 24 ANOVA: สัดส่วนไข่ไก่ที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 ก.	90
ข. 25 ANOVA: สัดส่วนไข่ไก่ที่มีน้ำหนัก 66-70 ก.	90
ข. 26 ANOVA: สัดส่วนไข่ไก่ที่มีน้ำหนัก 61-65 ก.	91
ข. 27 ANOVA: สัดส่วนไข่ไก่ที่มีน้ำหนัก 55-60 ก.	91
ข. 28 ANOVA: ผลผลิตไข่ไก่	91
ข. 29 ANOVA: ค่า Haugh unit ของไข่เบ็ด	92
ข. 30 ANOVA: ความถ่วงจำเพาะของไข่ไก่	92
ข. 31 ANOVA: สีไข่แดงของไข่เบ็ด	92
ข. 32 ANOVA: ความหนาเปลือกไข่ของไข่เบ็ด	93
ข. 33 ANOVA: สัดส่วนไข่เบ็ดที่มีน้ำหนักมากกว่า 70 ก.	93
ข. 34 ANOVA: สัดส่วนไข่เบ็ดที่มีน้ำหนัก 66-70 ก.	93
ข. 35 ANOVA: สัดส่วนไข่เบ็ดที่มีน้ำหนัก 61-65 ก.	94
ข. 36 ANOVA: สัดส่วนไข่เบ็ดที่มีน้ำหนัก 55-60 ก.	94
ข. 37 ANOVA: สัดส่วนไข่เบ็ดที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 55 ก.	94
ข. 38 ANOVA: ผลผลิตไข่เบ็ด	94
ข. 39 ANOVA: ปริมาณอาหารที่กินของเบ็ดไข่	94
ข. 40 ANOVA: ปริมาณอาหารที่ใช้ในการผลิตไข่เบ็ด 1 กก.	95
ข. 41 ANOVA: ปริมาณอาหารที่ใช้ในการผลิตไข่เบ็ด 1 ไหล	95
ข. 42 ANOVA: น้ำหนักไข่เบ็ดเฉลี่ย	95

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1. กรรมวิธีผลิตน้ำและเนื้อมะเขือเทศ	6
2. แคโรทีนอยด์ชนิดต่างๆ และโครงสร้างของวิตามินเอ	11
3. ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มของสีไข่แดงกับระดับการใช้กากมะเขือเทศในอาหารเปิดไข่	52

คำย่อ

ก.	=	กรัม	SBM	=	soybean meal
กก.	=	กิโลกรัม	TP	=	tomato pomace
ตร. ม.	=	ตารางเมตร			
ม.	=	เมตร	vs.	=	versus
มก.	=	มิลลิกรัม			
°ซ	=	องศาเซลเซียส	ANOVA	=	analysis of variance
g	=	gram	C. V.	=	coefficient of variation
kcal	=	kilocalorie	df	=	degree of freedom
kg	=	kilogram	MS	=	mean square
			S. E. M.	=	standard error of mean
AD	=	air dry	SOV	=	source of variation
DM	=	dry matter	SS	=	sum of square
NFE	=	nitrogen free extract			
ME	=	metabolizable energy			
AME	=	apparent metabolizable energy			
TME	=	true metabolizable energy			